ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.1.2021
COM(2021) 4 final

2021/0001 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ που συστάθηκε δυνάμει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο όσον αφορά την τροποποίηση του κεφαλαίου IIα και των παραρτημάτων I και II του πρωτοκόλλου 10 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στη μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ σε σχέση με την προβλεπόμενη έγκριση της τροποποίησης του πρωτοκόλλου 10 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (στο εξής: συμφωνία για τον ΕΟΧ) για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων, καθώς και για τα τελωνειακά μέτρα ασφάλειας, η οποία είναι εφαρμοστέα μόνο στην ΕΕ και στη Νορβηγία.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η τροποποίηση του πρωτοκόλλου για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων καθώς και για τα τελωνειακά μέτρα ασφάλειας

Το πρωτόκολλο για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων καθώς και για τα τελωνειακά μέτρα ασφάλειας (στο εξής: πρωτόκολλο) απαλλάσσει τους συναλλασσομένους από την υποχρέωση να παρέχουν στα τελωνεία συνοπτική διασάφηση εισόδου πριν από την εισαγωγή και εξαγωγή κατά τις διμερείς εμπορικές συναλλαγές μεταξύ της ΕΕ και της Νορβηγίας. Παράλληλα, όσον αφορά το εμπόριο με τρίτες χώρες, η Νορβηγία εφαρμόζει τελωνειακά μέτρα ασφάλειας ισοδύναμα με αυτά της ΕΕ. Το πρωτόκολλο άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου 2009 και έχει διασφαλίσει τόσο τις ομαλές εμπορικές ροές μεταξύ Νορβηγίας και ΕΕ, όσο και ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Επί του παρόντος, κάθε συμβαλλόμενο μέρος διαθέτει το δικό του σύστημα διαχείρισης των συνοπτικών διασαφήσεων εισόδου (η ΕΕ διαθέτει το σύστημα ελέγχου εισαγωγών ICS), αλλά δεν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ των δύο συστημάτων.

Από το 2016 η Επιτροπή διεξάγει προκαταρκτικές συζητήσεις ενόψει της επικαιροποίησης της νομοθεσίας που διέπει τη συμφωνία και της ενσωμάτωσης της μελλοντικής συμμετοχής της Νορβηγίας στο νέο ενωσιακό τελωνειακό πρόγραμμα ασφάλειας και προστασίας πριν από την άφιξη, ήτοι στο σύστημα ελέγχου εισαγωγών 2 (στο εξής: ICS2), το οποίο αποτελεί ένα κεντρικό σύστημα.

Ο ενωσιακός τελωνειακός κώδικας (ΕΤΚ) προβλέπει μέτρα που περιλαμβάνονται στο νέο έργο ICS2, τα οποία θα μεταβάλουν ουσιαστικά τις εκ των προτέρων τελωνειακές επιχειρήσεις για τα φορτία όσον αφορά εμπορεύματα που εισέρχονται στην ΕΕ, καθώς και το συνολικό κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Το νέο πρόγραμμα θα αναμορφώσει την υφιστάμενη διαδικασία από άποψη ΤΠ και από νομική άποψη, από άποψη διαχείρισης/ελέγχων των τελωνειακών κινδύνων, καθώς και από εμπορική επιχειρησιακή άποψη. Θα συλλέγει δεδομένα σχετικά με όλα τα εμπορεύματα που εισέρχονται στην ΕΕ πριν από την άφιξή τους. Οι οικονομικοί φορείς (ΕΟ) θα πρέπει να διασαφούν δεδομένα ασφάλειας και προστασίας στο ICS2 μέσω της συνοπτικής διασάφησης εισόδου (ENS). Η υποχρέωση κατάθεσης των εν λόγω διασαφήσεων δεν θα είναι η ίδια για όλους τους οικονομικούς φορείς. Θα εξαρτάται από το είδος των υπηρεσιών που παρέχουν στη διεθνή κυκλοφορία εμπορευμάτων και συνδέεται με τις ημερομηνίες των τριών εκδόσεων του ICS2 (15η Μαρτίου 2021, 1η Μαρτίου 2023 και 1η Μαρτίου 2024). Η εκ των προτέρων πληροφόρηση για τα φορτία και η ανάλυση κινδύνων θα καταστήσουν δυνατό τον έγκαιρο

εντοπισμό των απειλών και θα βοηθήσουν τις τελωνειακές αρχές να παρεμβαίνουν στο πλέον κατάλληλο σημείο της αλυσίδας εφοδιασμού.

Επομένως, το ICS2 αποτελεί ένα εργαλείο ουσιώδους σημασίας για τα τελωνεία της ΕΕ, για τη βελτίωση της διαχείρισης των συνοριακών ελέγχων ασφάλειας και προστασίας κατά την είσοδο, το οποίο υποστηρίζει το ενωσιακό τελωνειακό πρόγραμμα ασφάλειας και προστασίας πριν από την άφιξη. Προκειμένου να διατηρηθεί το ίδιο επίπεδο ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα, η Νορβηγία συμφώνησε να συμμετάσχει στο έργο ICS2 και να το καταστήσει επιχειρησιακό από την έναρξη της πρώτης έκδοσης του ICS στις 15 Μαρτίου 2021. Επίσης, οι εν λόγω διατάξεις θα εφαρμόζονται με ισοδύναμο τρόπο με τις παρόμοιες τροποποιήσεις της συμφωνίας τελωνειακής ασφάλειας μεταξύ ΕΕ και Ελβετίας.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της συμφωνίας είναι το αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων που άρχισαν τον Νοέμβριο του 2019 και ολοκληρώθηκαν τον Οκτώβριο του 2020 μεταξύ της ΕΕ, της Ελβετίας και της Νορβηγίας. Οι τροποποιήσεις του κεφαλαίου IIα του πρωτοκόλλου πρόκειται να λάβουν υπόψη τις εξελίξεις της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας στον τομέα των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (ΑΕΟ) και το πλαίσιο διαχείρισης και ανάλυσης κινδύνων. Με αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί ισοδύναμο επίπεδο ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα και θα βελτιωθεί η ασφάλεια και η προστασία του κοινού χώρου ασφάλειας.

Επιπλέον, η συμφωνία θα περιλαμβάνει μία οικονομική ρύθμιση (παράρτημα I τίτλος III) για την κάλυψη των δαπανών ανάπτυξης και επιχειρησιακής χρήσης του ICS2 από τη Νορβηγία, καθώς και τις λειτουργικές λεπτομέρειες του ICS2, οι οποίες παρουσιάζονται στις τεχνικές ρυθμίσεις (παράρτημα I τίτλος II).

2.2. Η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ

Η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 92 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ απαρτίζεται από εκπροσώπους των συμβαλλόμενων μερών και μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ, αφενός, και των κρατών της ΕΖΕΣ που εκφράζουν ενιαία άποψη, αφετέρου.

Η μεικτή επιτροπή συνεδριάζει, κατ' αρχήν, τουλάχιστον μία φορά το μήνα και έχει ευθύνη να διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή και λειτουργία της συμφωνίας. Για τον σκοπό αυτό, προβαίνει σε ανταλλαγές απόψεων και πληροφοριών, και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται στη συμφωνία και σε σχέση με τα πρωτόκολλά της. Για τον σκοπό αυτό, το πρωτόκολλο 10 μπορεί να τροποποιηθεί με απόφαση της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ σύμφωνα με τα άρθρα 93 παράγραφος 2, 99, 100, 102 και 103 της συμφωνίας.

Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ομοιογένεια του ΕΟΧ, η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ θα πρέπει να λάβει απόφαση σχετικά με τροποποίηση του πρωτοκόλλου προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της ενωσιακής νομοθεσίας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται ταυτόχρονα με εκείνες που εισάγονται στην ενωσιακή νομοθεσία και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις εσωτερικές διαδικασίες των συμβαλλόμενων μερών.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη της μεικτής επιτροπής

Κατά την επόμενη συνεδρίασή της ή μέσω ανταλλαγής επιστολών, η μεικτή επιτροπή αναμένεται να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου (στο εξής: προβλεπόμενη πράξη).

Σκοπός της προβλεπόμενης πράξης είναι να διασφαλίσει τα πλέον υψηλά επίπεδα ασφάλειας και ελέγχου για τα εμπορεύματα που διέρχονται τα σύνορα και εισέρχονται στα τελωνειακά εδάφη της ΕΕ και της Νορβηγίας.

Η προβλεπόμενη πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 104 της συμφωνίας, το οποίο προβλέπει ότι «*Οι αποφάσεις που λαμβάνει η Μικτή Επιτροπή του ΕΟΧ,*

στις περιπτώσεις που προβλέπει η παρούσα συμφωνία, είναι δεσμευτικές, εκτός εάν άλλως ορίζεται στις εν λόγω αποφάσεις, από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος τους, για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, τα οποία προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίσουν την εκτέλεση και την εφαρμογή τους».

Σύμφωνα με το άρθρο 103 της συμφωνίας, «*Εάν, μετά την πάροδο εξάμηνης περιόδου από την απόφαση της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, δεν έχει γίνει κοινοποίηση, η απόφαση της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ εφαρμόζεται προσωρινά, μέχρι να εκπληρωθούν οι συνταγματικές απαιτήσεις, εκτός αν ένα συμβαλλόμενο μέρος γνωστοποιήσει ότι δεν μπορεί να γίνει προσωρινή εφαρμογή. Στην περίπτωση αυτή, ή αν ένα συμβαλλόμενο μέρος κοινοποιήσει την μη κύρωση μιας απόφασης της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, αρχίζει να ισχύει η αναστολή που προβλέπεται στο άρθρο 102, παράγραφος 5, ένα μήνα μετά την κοινοποίηση αυτή, σε καμία όμως περίπτωση πριν από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει στην Κοινότητα αντίστοιχη κοινοτική πράξη*».

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

3.1. Γενική επισκόπηση του πρωτοκόλλου 10

Στο πρωτόκολλο, το οποίο τροποποιήθηκε προηγουμένως το 2009 με απόφαση της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ[1] υπογραμμίζονται οι ειδικές διμερείς εμπορικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Νορβηγίας, καθώς και το ισχυρό αμοιβαίο συμφέρον που προκύπτει από την εφαρμογή ισοδύναμων τελωνειακών μέτρων ασφάλειας. Το πρωτόκολλο 10 της συμφωνίας τροποποιήθηκε προς το αμοιβαίο συμφέρον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών ΕΖΕΣ ώστε να αποτραπούν περιττοί περιορισμοί και να καθοριστεί δέσμη διατάξεων για τη θέσπιση ισοδύναμων τελωνειακών μέτρων ασφάλειας για τη μεταφορά εμπορευμάτων που προέρχονται από τρίτες χώρες ή προορίζονται για αυτές.

Το πρωτόκολλο βασίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, καθώς και στις ακόλουθες εκτελεστικές και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις:

- εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, περιλαμβανομένης της σχετικής στήλης του παραρτήματος Β·
- εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/2089 της Επιτροπής, στον οποίο περιλαμβάνονται τα καθήκοντα των μερών όσον αφορά την προστασία και την ευθύνη επεξεργασίας των δεδομένων·
- εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για το πρόγραμμα εργασίας·
- κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, περιλαμβανομένων των σχετικών στηλών στο παράρτημα Β.

Για την ενίσχυση της ασφάλειας των διεθνών εμπορευματικών συναλλαγών, το 2006 η ΕΕ θέσπισε νέα μέτρα με σκοπό να διασφαλίσει υψηλότερα πρότυπα για τους τελωνειακούς ελέγχους (IP/06/1821). Σε αυτά περιλαμβάνονται οι κανόνες και οι προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται από τους συναλλασσόμενους κατά την υποβολή πληροφοριών σχετικά με εμπορεύματα, πριν από την εισαγωγή τους στην ΕΕ ή την εξαγωγή τους από αυτή (ηλεκτρονικές διασαφήσεις εισόδου και εξόδου)· ένα ενωσιακό σύστημα ανάλυσης και διαχείρισης κινδύνων· και ένα σύστημα διευκόλυνσης των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων της ΕΕ (ΑΕΟ). Επίσης, η ΕΕ και η Νορβηγία συμφώνησαν να εργαστούν για τη

[1] Απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 76/2009, της 30ής Ιουνίου 2009, όσον αφορά την προσαρμογή του πρωτοκόλλου 10 για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων.

δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για τη διαχείριση κινδύνων, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους, κατά περίπτωση.

Η τροποποίηση της συμφωνίας έγινε λαμβανομένης υπόψη της ανάπτυξης ενός κοινού πλαισίου για τη βελτίωση των τελωνειακών ελέγχων και σε συνέχεια του εκσυγχρονισμού της τελωνειακής ένωσης και της συναφούς νομοθεσίας. Η εν λόγω τροποποίηση αναμένεται να διασφαλίσει τα πλέον υψηλά πρότυπα ασφάλειας και ελέγχου για τα εμπορεύματα που διέρχονται τα σύνορα και εισέρχονται στα τελωνειακά εδάφη της ΕΕ και του Βασιλείου της Νορβηγίας.

3.2. Προτεινόμενες τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου στο πλαίσιο της συμμετοχής της Νορβηγίας στο πρόγραμμα ICS2

Το ICS2 αποτελεί την πρώτη γραμμή άμυνας όσον αφορά την προστασία της εσωτερικής αγοράς και των πολιτών της ΕΕ. Μέσω της βελτίωσης των διαδικασιών τελωνειακής ασφάλειας που βασίζονται σε δεδομένα, στηρίζει την αποτελεσματικότητα των τελωνειακών ελέγχων βάσει κινδύνων, ενώ παράλληλα διευκολύνει την ελεύθερη ροή του νόμιμου εμπορίου στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην καθιέρωση μιας ολοκληρωμένης ενωσιακής προσέγγισης για την ενίσχυση του πλαισίου της διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων. Αυτό αποτελεί βασική επιδίωξη του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και της στρατηγικής για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το 2014 και τους στόχους της Επιτροπής Von der Leyen για τη μετάβαση της τελωνειακής ένωσης στο επόμενο στάδιο.

Ως σύστημα εκ των προτέρων πληροφόρησης για τα φορτία, το ICS2 θα συλλέγει δεδομένα για όλα τα εμπορεύματα που εισέρχονται στην ΕΕ, πριν από την άφιξή τους. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διασαφούν δεδομένα προστασίας και ασφάλειας στο ICS2, μέσω της επονομαζόμενης συνοπτικής διασάφησης εισόδου. Η υποχρέωση κατάθεσης των εν λόγω διασαφήσεων δεν θα είναι η ίδια για όλους τους οικονομικούς φορείς. Θα εξαρτάται από το είδος των υπηρεσιών που παρέχουν στη διεθνή κυκλοφορία εμπορευμάτων και συνδέεται με τις ημερομηνίες των τριών εκδόσεων του ICS2 (15η Μαρτίου 2021, 1η Μαρτίου 2023 και 1η Μαρτίου 2024).

Στις 7 Οκτωβρίου 2020, η Νορβηγία επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της στο σύστημα ελέγχου εισαγωγών 2 (ICS2), το οποίο επιτρέπει τη συμμετοχή της χώρας-εταίρου στο κοινό πλαίσιο του ICS2, το οποίο θα δρομολογηθεί στις 15 Μαρτίου 2021.

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα ICS2 συνεπάγεται τεχνικές και δημοσιονομικές προσαρμογές της συμφωνίας και, ιδίως, τροποποιήσεις που αντικατοπτρίζουν τον εκσυγχρονισμό της τελωνειακής ένωσης και της συναφούς νομοθεσίας.

3.3. Προτεινόμενες νομικές τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του ΕΤΚ

Οι βασικές μεταβολές που εισήχθησαν στο σχέδιο τροποποιημένου πρωτοκόλλου βασίζονται κυρίως στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 για τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα και στην εκτελεστική πράξη του, ήτοι τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/2447 και στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη του, ήτοι τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/2446. Οι εν λόγω μεταβολές ευθυγραμμίζουν το τροποποιημένο πρωτόκολλο με την πλέον πρόσφατη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τα τελωνειακά μέτρα ασφάλειας, τις συνοπτικές διασαφήσεις εισόδου και εξόδου (ENS και EXS), την ανάπτυξη και εγκατάσταση των σχετικών ηλεκτρονικών συστημάτων, τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς (AEO), την κοινή διαδικασία ανάλυσης κινδύνων και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τα ακόλουθα νομικά κείμενα χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για τις σημαντικότερες τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου:

- **κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013,** για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα:
  - άρθρο 46 σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και τους τελωνειακούς ελέγχους·
  - άρθρο 127 σχετικά με τις διατάξεις για την υποβολή συνοπτικής διασάφησης εισόδου: τύπος και περιεχόμενο, χρήση των ηλεκτρονικών συστημάτων, υποβολή και απαλλαγές, προθεσμίες, καταχώριση, υποβάλλοντες, ανάλυση κινδύνων ασφάλειας και προστασίας, πολλαπλή διαβίβαση·
  - άρθρο 128 σχετικά με την ανάλυση κινδύνου·
  - το άρθρο 6 παράγραφος 1, τα άρθρα 12, 16, 46, 47, καθώς και τα άρθρα 127 έως 133 συγκροτούν τη νομική βάση για την ανάπτυξη και εγκατάσταση του ICS2·
- **εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/2151 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2019**, για την εκπόνηση του προγράμματος εργασιών σχετικά με την ανάπτυξη και εγκατάσταση των ηλεκτρονικών συστημάτων που προβλέπεται στον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα·
- **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής** (όπως ισχύει στις 16 Ιουλίου 2020):
  - άρθρα 104, 106, 112, 113 και 113α σχετικά με τη συνοπτική διασάφηση εισόδου·
  - παράρτημα Β σχετικά με τις απαιτήσεις περί δεδομένων·
- **εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής** (όπως ισχύει στις 20 Ιουλίου 2020):
  - άρθρο 24 σχετικά με τη συμμόρφωση των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων που αντικαθιστά το υφιστάμενο άρθρο 2 του παραρτήματος ΙΙ της συμφωνίας·
  - άρθρα 182, 183, 184, 185, 186, 188 και 189 σχετικά με τη συνοπτική διασάφηση εισόδου·
  - παράρτημα Β σχετικά με τη δομή και τον τύπο των δεδομένων·

Οι πλέον πρόσφατες τροποποιήσεις του παραρτήματος Β του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής και του παραρτήματος Β του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής δεν έχουν ακόμα τυπικά εγκριθεί. Για τον λόγο αυτό, στην προτεινόμενη τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας έχει προβλεφθεί θέση κειμένου για την ενημέρωση των υποσημειώσεων μετά την έκδοση των τροποποιήσεων (βλ. παράρτημα Ι άρθρο 2 του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Η τροποποίηση του άρθρου 24 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής εγκρίθηκε από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 28 Σεπτεμβρίου 2020. Ακόμα δεν έχει καθοριστεί η ημερομηνία δημοσίευσης της τροποποίησης.

3.4. Προτεινόμενες τροποποιήσεις στη δομή του πρωτοκόλλου

Όσον αφορά τη δομή του τροποποιημένου πρωτοκόλλου, έχει διαπιστωθεί η ανάγκη χωρισμού σε δύο διαφορετικούς τίτλους των ενοτήτων που καλύπτουν την Είσοδο (τίτλος I) και την Έξοδο (τίτλος IV) εμπορευμάτων εντός του παραρτήματος I σχετικά με τις συνοπτικές διασαφήσεις εισόδου και εξόδου, κυρίως λόγω των αναλυτικότερων διατάξεων που αφορούν τις συνοπτικές διασαφήσεις εισόδου (ENS) και το ICS2.

Με βάση το σκεπτικό της εν λόγω αναθεώρησης της δομής του παραρτήματος I, δημιουργήθηκαν δύο νέοι τίτλοι που καλύπτουν:

– Τίτλος II: τις τεχνικές ρυθμίσεις για το σύστημα ελέγχου εισαγωγών 2·

– Τίτλος III: τις οικονομικές ρυθμίσεις για το σύστημα ελέγχου εισαγωγών 2.

3.5. Θέση που πρέπει να λάβει η Ένωση

Το άρθρο 92 της συμφωνίας προβλέπει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη διεξάγουν διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ για κάθε θέμα που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τη συμφωνία. Τα συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να συνεργάζονται καλόπιστα με σκοπό να διευκολύνουν, στο τέλος της διαδικασίας, τη λήψη απόφασης στους κόλπους της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ. Για τον σκοπό αυτό, η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ που συστάθηκε δυνάμει της συμφωνίας ΕΟΧ θα πρέπει να εκδώσει απόφαση με την οποία εγκρίνεται η τροποποίηση του κεφαλαίου IIα και των παραρτημάτων I και II του πρωτοκόλλου 10. Αυτό θα γίνει με απόφαση της μεικτής επιτροπής κατά τη διάρκεια συνεδρίασής της στην οποία εκπροσωπείται η ΕΕ.

Η θέση που πρέπει να ληφθεί από την ΕΕ στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ θα πρέπει να καθοριστεί με απόφαση του Συμβουλίου βάσει πρότασης της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν το τροποποιημένο πρωτόκολλο μέσω αμοιβαίας συμφωνίας.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «*των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας*».

Η έννοια των «*πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα*» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο[2].

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ είναι όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία και συγκεκριμένα τη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

Η πράξη την οποία καλείται να εγκρίνει η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ είναι πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα.

2 Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Ως εκ τούτου, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σύμφωνα με το οποίο «*Η θέση της Κοινότητας ενόψει αποφάσεων της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ που έχουν ως αντικείμενο απλή επέκταση του κοινοτικού δικαίου στον ΕΟΧ, μέσω, ενδεχομένως, τεχνικών προσαρμογών, καθορίζεται από την Επιτροπή.*»

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 1 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Εάν η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνη ουσιαστική νομική βάση, δηλαδή εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή η κύρια ή πρωτεύουσα συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν την τροποποίηση της συμφωνίας για τα τελωνειακά μέτρα ασφάλειας βασίζονται στην αρχή ότι η Νορβηγία θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα ICS2 από την πρώτη έκδοσή του στις 15 Μαρτίου 2021. Οι επόμενες εκδόσεις θα δρομολογηθούν το 2023 και το 2024.

Αυτό επιφέρει δημοσιονομικές επιπτώσεις για τη Νορβηγία. Ο επιμερισμός των δαπανών καθορίζεται στο παράρτημα Ι άρθρο 17 και, επιπλέον, έχει κοινοποιηθεί στη Νορβηγία μέσω ανεπίσημου σημειώματος.

Η Νορβηγία θα συνεισφέρει σε κάθε έκδοση του ICS2, καταβάλλοντας ένα κατ' αποκοπή ποσό για τις δαπάνες ανάπτυξης που βαρύνουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για την πρώτη έκδοση, οι εν λόγω δαπάνες ανέρχονται σε 520 000 EUR, για τη δεύτερη έκδοση σε 550 000 EUR και για την τρίτη έκδοση σε 550 000 EUR και βασίζονται σε τύπο κατανομής 4 %.

Επιπλέον, η Νορβηγία θα συνεισφέρει στις λειτουργικές δαπάνες που επωμίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να καλύψει το ετήσιο κόστος των δοκιμών συμμόρφωσης, της συντήρησης της υποδομής (υλισμικό, λογισμικό, φιλοξενία, άδειες, κ.λπ.) των κεντρικών συνιστωσών του ICS2, καθώς και των συναφών εφαρμογών και υπηρεσιών που απαιτούνται για τη λειτουργία και τη διασύνδεσή τους (διασφάλιση ποιότητας, υπηρεσία υποστήριξης και διαχείριση υπηρεσιών ΤΠ). Οι εν λόγω λειτουργικές δαπάνες βασίζονται στον τύπο κατανομής 4 %, αλλά δεν αποτελούν σταθερό ετήσιο ποσοστό. Ως εκ τούτου, στις λειτουργικές δαπάνες τίθεται ανώτατο όριο 450 000 EUR ετησίως.

6. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ θα τροποποιήσει το πρωτόκολλο 10 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων, είναι σκόπιμο να δημοσιευθεί στο *τμήμα για τον ΕΟΧ της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

2021/0001 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ που συστάθηκε δυνάμει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο όσον αφορά την τροποποίηση του κεφαλαίου IIα και των παραρτημάτων I και II του πρωτοκόλλου 10 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το πρωτόκολλο 10 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ για τη διευκόλυνση των ελέγχων και των διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων καθώς και για τα τελωνειακά μέτρα ασφάλειας (στο εξής: πρωτόκολλο) τροποποιήθηκε με απόφαση της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ[3] και άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου 2009.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 98 της συμφωνίας, η μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ μπορεί να εκδώσει απόφαση τροποποίησης του κεφαλαίου IIα και των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου 10 στην επόμενη σύνοδό της ή μέσω ανταλλαγής επιστολών.

(3) Κατ' εφαρμογή του άρθρου 9η παράγραφος 3 του πρωτοκόλλου, οι τροποποιήσεις του κεφαλαίου 3 και των παραρτημάτων I και II του πρωτοκόλλου 10 είναι αναγκαίες προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της ενωσιακής νομοθεσίας σε θέματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο και τα παραρτήματα I και II. Σύμφωνα με το άρθρο 9η παράγραφος 3, εάν η απόφαση δεν μπορεί να εκδοθεί για ταυτόχρονη εφαρμογή, οι τροποποιήσεις που προβλέπονται στο σχέδιο απόφασης που υποβάλλεται προς έγκριση από τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζονται από τις 15 Μαρτίου 2021, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες των συμβαλλόμενων μερών. Η επιλογή της ημερομηνίας συμπίπτει με την πρώτη έκδοση του συστήματος ελέγχου εισαγωγών 2, στο οποίο η Νορβηγία συμφώνησε να συμμετάσχει.

(4) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη μεικτή επιτροπή του ΕΟΧ, διότι η τροποποίηση θα είναι δεσμευτική για την Ένωση,

[3] Απόφαση 76/ 2009 (ΕΕ L 232 της 3.9.2009, σ. 40).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στην επόμενη συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ ή μέσω ανταλλαγής επιστολών βασίζεται στο σχέδιο πράξης της μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ, το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος